

2021Z03742

Vragen van het lid **Bergkamp** (D66) aan de Minister voor Rechtsbescherming over *de wenselijkheid van de legitieme portie in het hedendaagse erfrecht* (ingezonden 25 februari 2021).

Vraag 1

Bent u bekend met het rapport van het Centrum voor Notarieel Recht van de Radboud Universiteit en Netwerk Notarissen over de wenselijkheid van de legitieme portie in het hedendaagse erfrecht?¹

Vraag 2

Hoe verhoudt de legitieme portie zich volgens u tot de huidige opvattingen in de maatschappij waarin zelfstandigheid en onafhankelijkheid van het individu als belangrijke waarden worden gezien?

Vraag 3

Hoe verhoudt de legitieme portie zich volgens u tot het zelfbeschikkingsrecht van het individu met betrekking tot de testeervrijheid van de erflater?

Vraag 4

In hoeverre bent u bekend met signalen van het probleem dat de legitieme portie voor ouders die geen goede band hebben met hun kinderen als kwellend wordt ervaren, bijvoorbeeld in situaties waar sprake is of is geweest van ouderenmishandeling?

Vraag 5

Wat is uw reactie op de resultaten van het onderzoek waaruit naar voren is gekomen dat een zeer groot deel van de professionals tegen de legitieme portie is, bij (kandidaat-)notarissen zelfs een percentage van 76%?

Vraag 6

Wat is uw reactie op het resultaat van het onderzoek dat de legitieme in de huidige vorm niet op grote sympathie kan rekenen nu een groot gedeelte van het geënquêteerde Nederlandse publiek, bij de online enquêtes maar liefst 68%, liever geen legitieme dan wel een genuanceerd dwingendrechtelijk regime wil?

¹ Centrum voor Notarieel Recht van de Radboud Universiteit en Netwerk Notarissen, december 2020, «Rapport Legitieme portie», www.legitiemeportie.com

Vraag 7

Hoe evalueert u de functie van de legitieme in het licht van de conclusie uit het rapport dat de legitieme portie een ongeschikt instrument is om financieel misbruik van ouderen tegen te gaan, terwijl dit een van de functies was die voorheen aan de legitieme werd toegeschreven?²

Vraag 8

Bent u op de hoogte dat Curaçao en Sint Maarten geen legitieme portie kennen, dat Aruba deze landen zal volgen en dat daarmee Nederland het enige land binnen het Koninkrijk is dat nog een legitieme kent? Bent u bekend met de redenen voor afschaffing in deze landen en zouden deze redenen ook voor ons kunnen gelden?

Vraag 9

Wat is uw reactie op de bevinding van het onderzoek dat veel rechtsstelsels goed functioneren zonder een legitieme portie en dat indien de legitieme portie wordt gewijzigd, Nederland derhalve geen unieke positie inneemt internationaal gezien?

Vraag 10

In hoeverre bent u van mening dat het belang van kinderen niet in het geding hoeft te komen door het wijzigen van de legitieme portie, vanwege de werking van som ineens?

Vraag 11

In hoeverre bent u van mening dat deze resultaten aanleiding geven om uw uitspraak te herzien dat er geen «dringende en breed gedragen noodzaak wordt ervaren om over te gaan tot het schrappen van de legitieme portie»?³

Vraag 12

Bent u bereid om de huidige wetgeving inzake de legitieme portie te herzien nu blijkt dat de draadkracht ervoor minimaal is, ouders het als knelpunt kunnen ervaren, het geen geschikt middel is tegen financieel misbruik, de som ineens een goed alternatief is en de aanbeveling van dit rapport is om de klassieke legitieme af te schaffen? Zo nee, waarom niet?

Vraag 13

Bent u bereid de som ineens, indien u tot herziening van deze wet overgaat, uit te breiden en de effectiviteit daarvan te versterken, zoals wordt aanbevolen door dit rapport, om zo minderjarigen en jongeren goed te beschermen?

² Zie pagina 50 tot en met 52 van het rapport

³ Aanhangsel van de Handelingen, vergaderjaar 2019–2020, nr. 3922